Beslissing van de Raad voor de Journalistiek

over de klacht van

Jean-Marie Potters

tegen

Trudocs.be en Selis

Met twee mails van 10 en 12 mei 2021 dient de heer Jean-Marie Potters een klacht in tegen Trudocs.be en journalist Dirk Selis. Aanleiding is een artikel van 8 mei onder de titel *Ook omstreden manager Uitvoerende Diensten JM Potters al in maart via 'priority lane' gevaccineerd*. Dirk Selis antwoordt met een mail van 25 mei, waarop Jean-Marie Potters reageert met een mail van 31 mei en Dirk Selis diezelfde dag opnieuw repliceert via mail.

Een rapporteringscommissie van de Raad voor de Journalistiek heeft een hoorzitting gehouden op 4 oktober 2021. Jean-Marie Potters woonde de hoorzitting bij samen met zijn raadsman Pieter Helsen. Voor Trudocs.be was Dirk Selis aanwezig.

DE FEITEN

Het artikel gaat over klager, die waarnemend directeur is van het stadswerkhuis in Sint-Truiden. Volgens de journalist werd hij al op 18 maart 2021 gevaccineerd via de 'priority lane' van burgemeester Veerle Heeren. Die clandestiene vaccinatie doet opnieuw de wenkbrauwen fronsen, schrijft de journalist. Eerder had de provinciegouverneur een maatregel van inwendige orde van de burgemeester vernietigd die klager, een partijgenoot en vader van een van haar kabinetsmedewerkers, wilde aanduiden als manager van de uitvoerende diensten (stadswerkhuis). Totaal onwettelijk, waardoor de gouverneur ingreep, aldus Trudocs.be. Maar de man bleef gewoon op post en kreeg er een vroegtijdige vaccinatie bovenop, besluit de journalist.

DE STANDPUNTEN VAN PARTIJEN

KLAGER zegt dat het artikel onwaarheden bevat en zijn privacy schendt, dat onterecht geen kans op wederhoor is gegeven en dat de journalist niet onafhankelijk handelt.

Het artikel bevat twee onwaarheden, vooreerst over de vaccinatie. Klager werd niet gevaccineerd via de zogenaamde ‘priority lane’ van burgemeester Heeren. Heeren en haar familie werden in februari gevaccineerd, klager een maand later. Hij kreeg op 18 maart om kwart voor acht ’s avonds een telefoon van de coördinerend noodambtenaar die meldde dat hij zich kon laten vaccineren als hij zich meteen aanbood. Tien minuten later was hij in het vaccinatiecentrum en werd ingeënt. Zulke oproepen waren er geregeld als ‘s avonds bleek dat er vaccins op overschot waren. Alle medewerkers en vrijwilligers van het centrum waren al gevaccineerd. Klager is risicopatiënt en kwam als waarnemend hoofd van de technische diensten dagelijks in het vaccinatiecentrum voor technische bijsturingen. Dat waren redenen om in te gaan op de oproep. Zijn vaccinatie heeft dus niets te maken met voorkruipen of met de ‘priority lane’ van de burgemeester. Verder wijst klager erop dat zijn vaccinatie deel uitmaakt van zijn medisch dossier, terwijl de journalist dat zomaar te grabbel gooit.

Ook de passage over de aanstelling van klager tot waarnemend hoofd van de technische diensten klopt niet. Klager was tot 2020 diensthoofd jeugdbeleid. Bij de openstelling van de functie van diensthoofd technische diensten werd hij in afwachting van de invulling ervan aangesteld als waarnemend diensthoofd. Hoewel het loonniveau van diensthoofd technische diensten hoger ligt, was het de bedoeling dat zijn aanstelling zou gebeuren op het loonniveau van jeugdbeleid omdat het om een waarnemend mandaat ging. Maar dit werd niet expliciet gemeld in de beslissing van de stad. Daarop besliste de provinciegouverneur om de aanstelling te vernietigen, niet vanwege de benoeming zelf, maar omdat klager meer zou verdienen. Nog voor de stad kennis had genomen van deze beslissing en nog voor klager was aangesteld heeft de stad dit misverstand rechtgezet en klager aangesteld als waarnemend diensthoofd technische diensten met de wedde van diensthoofd jeugdbeleid. Dat gebeurde in januari en werd genotuleerd in een verslag dat valt onder openbaarheid van bestuur. Toch heeft de journalist het in zijn artikel van vier maanden later nog altijd over een volstrekt onwettelijke benoeming. Dat is een moedwillig verkeerde voorstelling van zaken en ondermijnt het gezag van klager naar zijn 110 medewerkers.

Trudocs.be belaagt klager systematisch met artikels waarin hem en zijn familie fouten en gesjoemel worden verweten. De artikels zijn veeleer pamfletten en klager spreekt van een politieke afrekening. Journalist Dirk Selis was in het verleden gemeenteraadslid voor SP.A en daarna kabinetschef voor Open Vld, wat nog steeds op LinkedIn staat. Hij was of is erg politiek geëngageerd en zijn acties tegen klager en zijn familie lijken eerder daaruit voort te komen dan uit werkelijke journalistiek. Dat strookt niet met artikels 10 en 11 van de Code over journalistieke onafhankelijkheid en over reclame en propaganda.

Trudocs.be publiceert de naam van klager zonder zijn toestemming. Klager bekleedt geen politiek mandaat. Hij is lid van CD&V, maar geen mandataris. De journalist trekt zijn bekwaamheid in twijfel en probeert hem persoonlijk te kraken.

Bij het artikel staat een foto van 2014 uit het privéleven van klager die werd genomen tijdens de babyborrel voor zijn kleindochter, die doorging in besloten kring. De foto komt van het Facebook-account van klager en was beperkt toegankelijk, enkel voor vrienden. Dat is beperkt toegankelijk, enkel voor vrienden. De Code bepaalt dat een journalist in zo’n geval toestemming moet vragen om beelden te gebruiken.

De journalist heeft klager op geen enkel moment gecontacteerd voor een reactie, noch over zijn vaccinatie, noch over zijn benoeming tot waarnemend diensthoofd van de technische diensten. De dochter van klager heeft over de reeks van intussen zestien artikels in de zomer, na publicatie van het artikel dat in deze zaak voorligt, één mail ontvangen van de journalist, op een mailadres dat ze op dat moment niet las omdat ze met zwangerschapsverlof was. Wederhoor vóór publicatie is er niet geweest.

TRUDOCS.BE zegt dat het artikel waarheidsgetrouw is, dat de privacy niet geschonden is, dat er kans op wederhoor is geboden en dat de journalist onafhankelijk heeft gehandeld.

Uit het bewijsmateriaal dat de journalist voor zijn artikel kon inkijken, bleek duidelijk dat klager op voorspraak van de burgemeester Heeren ‘voorkroop’ in het vaccinatieproces. Intussen bevestigt het rapport van Audit Vlaanderen, waarin de journalist ook inzage had, dat klager en zijn echtgenote bij de veertien namen stonden die burgemeester Heeren doorgaf voor vaccinatie. Klager komt voor in de lijst omdat hij een bekend en vooraanstaand lid is van CD&V in Sint-Truiden. Via de priority lane mochten hij en zijn vrouw onmiddellijk naar het

vaccinatiecentrum voor een inenting. Trudocs mag dit schrijven en de Truienaar heeft het recht om dit te weten omdat klager wordt betaald met belastinggeld. Ook al is klager een risicopatiënt, dan nog beslist een arts en niet de burgemeester wie voorrang krijgt. Trudocs heeft het vaccinatieschandaal uitgebracht, dat daarna is overgenomen door de nationale en internationale pers.

De aanstelling van klager tot waarnemend diensthoofd van de technische diensten is niet wettelijk. Het schepencollege nam een onwettige beslissing over de aanstelling en verloning van klager. Niemand anders kreeg de kans om mee te dingen en klager zit niet op wettelijke manier in zijn functie. Achteraf spreekt men van een misverstand, maar de rechtzetting van de verloning is er pas a posteriori gekomen nadat iemand een klacht had ingediend bij het Agentschap Binnenlands Bestuur dat het dossier doorgaf aan de provinciegouverneur, die de aanstelling vernietigde. Vervolgens heeft het stadsbestuur de zaak in besloten zitting behandeld, terwijl dat openbaar op de gemeenteraad moest gebeuren. Klager is op lokaal vlak een topambtenaar, aangeduid door CD&V. Als de gouverneur zijn aanstelling schorst, mag een lokale nieuwssite daarover schrijven.

De journalist is in een vorig leven lokaal politicus geweest, maar bij zijn overstap naar de journalistiek heeft hij de keuze gemaakt om niet meer aan politiek te doen. Hij is niet meer politiek actief sinds de verkiezingen van 2018. Zijn LinkedIn-profiel is blijkbaar nog niet aangepast, maar hij is al drie jaar geen kabinetschef meer. Na zijn vertrek uit de politiek werkte hij eerst drie jaar voor Het Laatste Nieuws.

Klager is een publiek figuur en de journalist mag zijn naam en foto publiceren. Het artikel gaat niet over een persoonlijke, maar over een politieke aangelegenheid. Op de foto staat klager samen met oud burgemeester Jef Cleeren, die zeker een publiek figuur is. Klager heeft de foto zelf gepost op Facebook. De journalist heeft ze gezien toen hij op Facebook nog bevriend was met klager. Hij heeft ze gebruikt om zijn artikel te stofferen en aan te tonen dat klager sinds jaar en dag een prominent lid is van CD&V in Sint-Truiden. Een journalist heeft het recht om dat te doen.

De journalist zegt dat hij voor publicatie van het artikel via telefoon een reactie heeft gevraagd aan klager, maar die nam niet op. Hij heeft herhaaldelijk via mail het kabinet van de bevoegde schepen en de burgemeester gecontacteerd, maar die gaven niet thuis. Zijn vragen om een reactie gingen over de benoeming en over de vaccinatie.

BESLISSING

De journalist maakt aannemelijk dat klager bij de personen hoorde die burgemeester Heeren doorgaf voor voorrang bij de vaccinatie, wat hij omschrijft als de ‘priority lane’. Of klager vervolgens via die lijst gevaccineerd werd zoals de journalist beweert, dan wel via een andere procedure zoals klager beweert, kan de Raad niet uitmaken. De essentie is evenwel dat de naam van klager voorkomt op de lijst met namen voor prioritaire vaccinatie, een praktijk die door de journalist aan het licht werd gebracht. De klacht is ongegrond op dit punt.

Het klopt dat het oorspronkelijke voorstel tot aanstelling van klager als (waarnemend) diensthoofd door de gouverneur van Limburg werd vernietigd, en dus terecht als ‘onwettelijk’ kon worden bestempeld. De journalist wist of hoorde evenwel te weten dat deze onwettigheid eind januari 2021 door het stadsbestuur werd rechtgezet. De bewering in het artikel van mei 2021 dat de aanstelling ‘onwettelijk’ is en dat klager ‘gewoon op zijn post’ bleef, zonder

verwijzing naar de aanpassing van zijn aanstelling door het stadsbestuur, strookt dan ook niet met de journalistieke plicht om waarheidsgetrouw te berichten. De klacht is op dit punt gegrond.

Trudocs.be is een lokale nieuwssite. De berichtgeving over de lijst van namen die burgemeester Heeren doorgaf voor vaccinatie en over de betwisting rond de aanstelling van klager als waarnemend diensthoofd van de technische diensten is van maatschappelijk belang. Klager bekleedt als diensthoofd van de technische diensten op lokaal niveau een publieke functie. In die context is het geoorloofd om zijn naam te vermelden. De klacht is ongegrond op dit punt.

Gezien het vorige punt is er geen bezwaar om een foto van klager te publiceren. De gepubliceerde foto is echter afkomstig van het privé gedeelte van het Facebook-account van klager, wat de journalist niet betwist. Volgens de richtlijn bij artikel 22 van de Code vraagt de journalist in principe toestemming voor het gebruik van foto's wanneer de betrokkene de toegang tot beelden op sociale media heeft beperkt, wat hier het geval was. De klacht is gegrond op dit punt.

De journalist maakt niet aannemelijk dat hij klager vóór publicatie van het betwiste artikel een kans op wederhoor heeft geboden, terwijl de titel hem omschrijft als 'omstreden manager' en zowel de passages over de vaccinactie als die over de aanstelling tot waarnemend hoofd van de technische diensten ernstige beschuldigingen bevatten die de eer en de goede naam van klager betreffen. Het artikel meldt ook niet dat aan klager wederhoor zou zijn gevraagd. Dat er mogelijk een reactie is gevraagd aan het kabinet van de burgemeester of de bevoegde schepen, doet niets aan af aan het gebrek aan wederhoor ten aanzien van klager persoonlijk. De klacht is gegrond op dit punt.

Klager maakt niet aannemelijk dat de journalist niet onafhankelijk zou hebben gehandeld en de Raad ziet daar geen aanwijzingen voor. De klacht is ongegrond op dit punt.

Om die redenen is de Raad voor de Journalistiek van oordeel:

De klacht is gegrond wat waarheidsgetrouwheid over de aanstelling van klager tot waarnemend diensthoofd, gebruik van de foto van Facebook en wederhoor betreft. De klacht is ongegrond op de andere punten.

Brussel, 14 oktober 2021